

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

ÅRSSKRIFT
FOR
FORENINGEN ANKERHUS

1962

UDGIVET AF
FORENINGEN ANKERHUS

ÅRSSKRIFT

FRA ANKERHUS 1962

.

ÅRET 1962

Ved Folmer Dam

Det forløbne år blev på flere måder skelsættende i seminariets og i husholdningsundervisningens historie. Til maj begyndte vi det første 3-årige kursus til uddannelse af husholdningslærerinder med 40 elever, og dette fremskridt – 1 år mere, en forlængelse med 50 % – vil sætte dybe spor både i seminariets virksomhed og i husholdningsundervisningen som helhed. Det står allerede nu klart, at den vundne tid giver mulighed for en fordybelse i fagene og en ro over arbejdet, som vi ikke før har kendt. Desuden giver den nye ordning med større spredning af eksamensfagene – idet vi simpelthen afslutter hvert enkelt fag, når eleverne er modne dertil – og med års- eller standpunktskarakterer i de nu mange fag, som ikke er eksamensfag, os mulighed for at koncentrere undervisningen i de enkelte fag på en helt anden måde end før. Botanikundervisningen sluttede vi allerede til september, det nye fag arbejds lære i oktober, og anatomi og fysik holder vi eksamen i sidst i marts, medens de praktiske fag løber videre mindst $\frac{1}{2}$ år fra maj 1963.

Overgangen til den nye ordning har naturligvis bragt vanskeligheder. En helt ny undervisningsorganisation med en fornyelse af såvel indhold som metodik må nødvendigvis forme sig experimentelt, og man griber ikke rigtigt hver gang. Heldigvis har vi fået en 1ste klasse med den helt rigtige indstilling og forståelse, som tager besvær og fejlgreb med humør og i øvrigt går til sagen med lyst og energi.

Optagelsesprøven i marts omfattede for første gang foruden dansk og regning tillige matematik, fysik og engelsk. At en grundig forberedelse til prøven var nødvendig, havde vi forudset, og Struer Husholdningsskole havde heldigvis fået godkendt et 8-mds. kursus, hvori sådan forberedelse indgik. På seminariet havde vi arrangeret et forberedelseskursus for piger, som havde været på husholdningsskole. De var medhjælpere om formiddagen og fik undervisning om eftermiddagen, en for os praktisk og for aspiranterne billig ordning. Ved prøven viste det sig tydeligt, at de aspiranter, der havde fået en rationel forberedelse klarede sig fint, medens de, der kom med en mere tilfældig ikke kunne klare sig. Det er derfor heldigt, at nu også Ølstykke Husholdningsskole gennemfører et 8-mds. forberedelseskursus. Her har vi på et »husassistentkursus« som det ovennævnte 12 deltagere.

I seminariets 2den klasse har vi stadig de 60 elever, der begyndte uddannelsen til maj 1961. Det er jo vort sidste 2-årige hold – derfor det store antal og det manglende frafald – og det har klaret både 1ste del af eksamen og de særlige opgaver, vi har pålagt det på tilfredsstillende måde. Specielt 2-det års udstilling, den fyrretyvende og formentlig sidste, slap de udmærket fra.

Vort 3-mds. kursus for viderekomne fra januar havde i år 20 deltagere, og flere havde vi ikke plads til. Dette kursus har hidtil været af stor værdi for aspiranter til seminariet, der skulle have forberedelse til optagelsesprøven, men da sådan forberedelse kun kan omfatte højst 2 fag, vil kurset for fremtiden blive mindre benyttet af aspiranter. Dersom tilgangen af praktisk dygtige piger, der ønsker en videregående undervisning, for fremtiden skulle svigte, hvad der synes grund til at frygte, kan vi blive nødt til at nedlægge det, hvad der ville være beklageligt, da det er et af de meget få kursus, som henvender sig til de praktisk oplærte unge, der er ude over den grønneste ungdom. Muligvis skal sådanne kursus for at tiltrække det rette klientel være nok så lange, mere erhvervsbetonede og slutte med en prøve, der giver bevis for erhvervmæssig kompetence om ikke netop adgang til bestemte

stillinger. Med det store behov, der i vore dage er for kvalificerede hjælpere og ledere i både større private og i fælleshusholdninger, kunne det synes naturligt, at der på husholdningsskolerne oprettedes kursus med sigte på deres uddannelse, men det vil kræve adgang til kvalificeret lærerkraft, som man næppe alle vegne har, og lokaler beregnet netop til sådan uddannelse, hvad der som regel ikke findes. Her på Ankerhus har vi begge dele og skulle derfor have mulighed for at gøre et stykke pionerarbejde, hvis vi i vor travlhed med den 3-årige uddannelse ellers kan overkomme det.

I øvelsesskolen har vi igen i år 16 sprællevende, herlige ten-åringer, som slet ikke er til at stå for og som nok skal holde 2det års til ilden. De begyndte i år allerede straks efter sommerferien, da de jo har så mange lærerinder at komme igennem! Dette kursus er altid fuldttegnet, skønt vi aldrig averterer det, og vi overvejer da også at gennemføre det næste år igen, selvom vi ingen lærerindeelever har til undervisningen, som vor nuværende 1ste klasse egentlig først skal have 3die år. Vi står heldigvis så frit i planlægningen af uddannelsen, at vi kan flytte med fagene indenfor ret vide grænser.

I aftenskolen har vi to drengehold og et ungpigehold med ialt 50 elever. Et husmoderhold lykkedes det os ikke at få oprettet. Foruden i aftenskolen assisterer 2det års ved undervisningen i barneskolen både i Sorø, Pedersborg og Sorterup-Ottestrup og i ungdomsskolen i Sorø. Ved velvilje fra de kommunale myndigheders side forløber denne meget vigtige side af undervisningen nu igen glat.

Først i april havde vi atter i år en gruppe elever fra kommunale ungdomsskoler »8 dage på husholdningsskole« efter den blå betænkningens program, nemlig 13 fra Ringsted og 11 fra Næstved. Disse piger får ved hjælp af vore specialiserede lærerkræfter og vore udmærkede tekniske hjælpemidler afrundet deres uddannelse på en værdifuld måde og får samtidig oplevet kammeratskabet, som det former sig på en kostskole. Fru *Else Hansen* var igen i år leder af kurset, og vi håber også til næste år at kunne gennemføre det.

Jeg kan i denne forbindelse ikke tilbageholde et hjertesuk:

Hvorfor udnyttes vort og andre skolars udmærkede »demonstrationslokaler med tekniske hjælpemidler« ikke i langt højere grad end tilfældet er i aftenskolens, ungdomsskolens og 8-9-10ende klassernes undervisning? De almindelige kommuneskoler råder lige så lidt som efterskolerne over et teknisk udstyr, der sætter dem i stand til at lade eleverne få en rimelig oplæring på dette i vore dage yderst vigtige område. Man kan til undskyldning anføre, at der i hele landet kun er 30 demonstrationslokaler og at afstand og tidsforbrug derfor lægger hindringer i vejen for deres rationelle udnyttelse. Javist. Men hvad med de skoler og kurser, der ligger lige i nærheden og dog ikke bruger lokalerne? Det kan ikke være for at spare de få kroner, rengøring og betaling for lys, kraft og varme ville andrage. For nogle år siden kunne man have indvendt, at der ikke fandtes kvalificerede lærerinder, som kunne og ville påtage sig undervisningen, men der er siden demonstrationslokalernes oprettelse i 1956-57 uddannet i det mindste 400 husholdningslærerinder med kompetence på området. Hvorfor bruger man så ikke dem i langt større udstrækning, end tilfældet er? Skyldes det en forståelig frygt hos en del ældre husholdningslærerinder og hos skolekøkkenlærerinderne for at erkende, at de selv mangler denne kompetence? Det ville være urimeligt, for hvor skulle de have den fra? Der går kun een vej til beherskelsen af undervisning i indkøb og brug af husholdningstekniske hjælpemidler: Erhvervelsen af grundig teoretisk viden knyttet til udstrakt praktisk oplæring, som giver fortrolighed med materiellet og oversigt over problemerne. Og skulle Danmark i løbet af et år eller to indtræde i fællesmarkedet, vil vi stå overfor et vældigt behov for forbrugervejledning netop på dette område, som vi gjorde klogt i allerede nu at forberede os på og ruste os til.

Sidst i marts dimitterede vi 47 unge husholdningslærerinder, hvoraf 3 norske, 1 svensk og 1 sydslesvigsk. Vi savnede fru *Ulla Pedersen*, men den konstituerede husholdningsinspektør, vor gode ven frk. *Johanne Sørensen* foretog dimissionen på værdig vis. Alle de unge lærerinder, som ønskede det, kunne fra sommerens begyndelse gå i gang med et arbejde.

Med den planlagte modernisering af seminariets lokaler er det gået meget småt. Boliglæreafdelingen er ganske vist næsten færdig, og vi har fået lagt et nyt tag af smuk, sort skifer på modelkøkkenet, men det økonomiske politiske forlig satte en brat stopper for alle bevillinger og statslån og dermed for moderniseringen. Takket være velvilje fra Sorø Akademis Skole, som stillede sit gode fysiklaboratorium til rådighed for 1ste års elever, har vi klaret den del af vort problem. De to kemilaboratorier har vi givet en nødvendig ansigtsløftning, men seminariekøkkenet og modelkøkkenet må vente til bedre tider. Heldigvis er apparaturet begge steder godt nok, selv om opstilling og inventar ikke mere er tidsvarende.

Den stærke stigning i lønninger og priser har, som man måtte vente, givet sig udslag i en anstrengt likviditet. Husholdningsseminarierne og formentlig alle de andre selvejende, private skoler får statstilskudene udbetalt så langt bagud, at de stedse har meget betydelige beløb til gode hos statskassen. Selv om man – som vi her – kan glæde sig over de lokale pengeinstitutioners velvilje i form af forøget kassekredit, så lider skolerne et betydeligt rentetab, som eleverne må betale. Dette forhold kan ikke i det lange løb være holdbart, og det bør ved den næste revision af tilskudslovene rettes. Vi har i årets løb 2 gange set os nødsaget til at forhøje elevbetalingen, så den nu andrager 350 kr. om måneden for fuldt ophold med cneværelse og undervisning. Til gengæld har eleverne for første gang høstet fuldt udbytte af stipendier og lån fra Ungdommens Uddannelsesfond, hvad der har givet dem 3 gange så meget i økonomisk hjælp som under den tidligere ordning, i nogle tilfælde endog mere. Da også Dansk Studiefond er meget liberal med at yde billige lån, behøver ingen af økonomiske grunde afholde sig fra at tage uddannelsen som husholdningslærerinde. Det har været hævdet, at det er en dyr uddannelse, og der er naturligvis det rigtige i denne påstand, at undervisningen kræver små arbejdsgrupper, dyrt apparatur og et temmelig stort forbrug af råmaterialer i form af husholdningsvarer. Men hvor får man fuldt ophold og

undervisning billigere end 350 kr. om måneden? Og kan man med rimelighed betegne en uddannelse som »dyr«, når de unge det første år efter examen tjener lige så meget, som hele uddannelsen koster?

Som i en anden artikel omtalt kan den Nordiske Husholdningshøjskole nu betragtes som en realitet. Da 1ste del af den husholdningsvidenskabelige uddannelse skal kunne tages ved de enkelte landes universiteter, har *Else* og *Gustav Nedergaard* fra september taget ophold i et nyt hus på Sabro Korsvej ved Århus og studerer nu kemi og fysiologi på livet løs ved Århus Universitet. I januar skal de til eksamen i kemi og tager dernæst fat på biokemi m. m. De har naturligvis *Kirsten* og *Henrik* med sig og en flink ung pige. De kommer tilbage nogle måneder til sommer for at undervise 1ste og 2det års i deres specialer og afslutter dernæst studierne i Århus fra september til februar. Senere skal de så et år til Oslo, hvor ernæringslinjens afsluttende del skal tages. *Karoline Buckhøj* og *Ester Pedersen* var i sommer hver for sig på en 2 mds. studierejse i de andre nordiske lande og vendte hjem med en rig høst af erfaringer, viden og venlighed. Til næste år skal *Eli Laudrup* til England, *Henny Langkjær* til Holland og England og *Mary Sibbern* til Østrig og Schweiz på tilsvarende studierejser. Hele dette studieprogram for vore lærere er muliggjort tidsmæssigt ved den forskydning af fagene, den 3-årige uddannelse har medført og økonomisk ved velvilje fra undervisnings- og finansministeriets side, hvad vi er meget taknemlige for.

Ellen Margrethe Hansen, dim. 1947, vendte til oktober hjem fra U.S.A. med en doktorgrad i tekstillære og er nu knyttet til seminariet. Hun har – foruden tekstil- og beklædningslære – overtaget laboratorieøvelserne. Det er tanken at gøre tekstil- og beklædningslæren til et vigtigt fag ikke blot på seminariet, men også på de andre kursus, der afholdes på Ankerhus, og vi skulle nu have mulighed for at virkeliggøre denne tanke.

I det nye fag arbejds lære har fysioterapeut fru *Ellen Frydenlund* fra København undervist 1ste klasse hver mandag eftermiddag i sommerhalvåret både teoretisk og praktisk. Eleverne

har været meget glade for denne undervisning, og det er betryggende at vide den lagt i kompetente hænder.

Civilingeniør *Erner Andersen*, som alle her sætter stor pris på, har undervist 2det års i forsøgsteknik og dele af biokemien. Og amtsskolekonsulent *Otto Jensen* giver som sædvanlig 2det års elever en inspirerende gennemgang af tilrettelæggelsen af ungdomsundervisningen.

Kamma Nielsen er rejst til Gedved for at tage folkeskolelæreruddannelsen, og i hendes sted kom til september *Grethe Christensen*, som tidligere har været lærerinde på Gl. Ankerhus. Hun varetager især de tekniske fag.

Seminariet er som bekendt en selvejende institution, medens husholdningsskolen Ankerhus ejes af *Margaret Lauridsen*. Ved overgangen til den 3-årige uddannelse, som vil kræve mere plads og større praktikantmuligheder end seminariet nu råder over, meldte tanken om den selvejende institutions overtagelse af husholdningsskolen sig ganske naturligt. Da der ikke før tiden ydes statslån til sådan overtagelse, har bestyrelsen andraget undervisningsministeriet om tilladelse til – indtil videre ved lejemål – at overtage driften af husholdningsskolen Ankerhus fra april 1963. Margaret Lauridsen har indvilget i at fortsætte som forstander for husholdningsskolen indtil videre, men de to institutioner vil få fælles ledelse, administration og organisation, således at såvel lokaler som lærerkræfter til en vis grad også bliver fælles. Dette skulle betyde både en pædagogisk, en arbejdsmæssig og en økonomisk vinding for alle parter, og det var også *Magdalene Lauridsens* hensigt, at Ankerhus, når tiden var moden, igen skulle blive et samlet hele. Det er bestyrelsens plan allerede til august 1963 at søge gennemført et 8-mds. kursus fortrinsvis for de 16-18-årige på Ankerhus husholdningsskole.

Seminiariets 60-års jubilæum blev fejret sammen med elevforeningens 50-årige eksistens ved det meget festlige elevmøde, der refereres i en anden artikel. Begge jubilarer modtog mange små og store beviser på tillid og hengivenhed fra venner over hele Norden. Særlig kærkommen var den smukke silke-

fane, elevforeningen skænkede skolen. Den pryder nu salen. Om fremtiden skal jeg vel vogte mig for at spå. Skoleåret 1963-64 må nødvendigvis blive et »magert« år hvad elevtallet på seminariet angår, da vi højst vil have 40 elever i 2den klasse og ikke kan optage mere end højst 48 elever i 1ste klasse. Men året efter vil den 3-årige uddannelse være i fuldt sving med ca. 40 elever i hver af de 3 klasser, og så vil pladsproblemerne melde sig med fornyet styrke. Forhåbentlig vil til den tid modernisering og nybyggeri være i fuld gang, og hvis ikke må vi klare os som vi kan. Med vort prægtige elevmateriale og vore dygtige og loyale medhjælpere skal vi nok klare alle vanskeligheder. Det er med dem som med undervisningen, at humør skal der til. Smilet, den sunde latter og den glade sang er uvurderlige hjælpemidler i skolens liv.

Den nye fane overrækkes ved elevmødet

Elevmødet 1962

Der var vel ganske naturligt en endnu større forventningsfuld stemning på »Ankerhus«, end der normalt er om et elevmøde. Der var jo en hel del ekstra på færde i år. Seminariets 60 års jubilæum og elevforeningens 50 års jubilæum. Ville vejret nu bare arte sig nogenlunde, håbede man, og minsandten: midt i den ellers så regnfulde sommer kom der pludselig et par dejlige varme dage, hvad der selvfølgelig forhøjede stemningen yderligere.

I gymnastiksalen lørdag aften var det dejligt at se så mange mennesker. »Som sild i tønde«, kunne man sige, men hvad gør det —: kun forøger det stemningen. »Revyernes revy« havde forstander Dam kaldt sit store underholdningsprogram. Vi genoplevede her mange perioder i »Ankerhus« historie, mødte »kendte« personer, så pudsig situationer og meget andet glimrende fremført af mange af skolens elever og med Folmer Dam som ypperlig konferencier og medspiller. Med aftenkaffe i auditoriet og fakkeltog fremført af skolens elever foran hovedbygningen sluttede den officielle del af aftenen.

Ved generalforsamlingen søndag var mødt ca. 125. Forstanderinde frk. Reppien blev valgt til dirigent og gav straks ordet til frk. Ingefred Juul Andersen, der på bestyrelsens konstituerende møde efter elevmødet 1961 blev valgt til formand. Frk. Juul Andersen aflagde en ganske kort beretning og sagde i sin lykønskningstale til seminarieret bl. a.: Jeg tror og håber, at der stadig på denne skole må være vækst — at man må bygge og udbygge på højde med tiden. I anledning af 50 årsdagen rettedes en speciel lykønskning og tak til frk. Marence Tarp og frk. Laura Hansen, Jungshoved, der begge var bestyrelsesmedlemmer, da foreningen blev startet i 1912, ligesom man også ved denne lejlighed mindedes Ellen Sejro Olsen, som var med, da foreningen i sin tid stiftedes — og Margrete Pedersen, Hadsten, som i 40 år var foreningens gode formand.

En glæde var det også blandt os at se fru Thyra Mayland Jacobsen, Sømarke, Borre, Møn, der påbegyndte sin lærerindeuddannelse inde i Sorø og færdiggjorde den »ude« på »Ankerhus« og dær virkede som lærerinde i 7 år, altså 60 års jubilær. Frk. Juul Andersen lykønskede også Folmer Dam med 40 år som lærer og takkede ham for hans store arbejde for foreningen gennem mange år.

Regnskabet, der viste et pænt overskud, fremlagdes af

frk. K. Buckhøj og godkendtes straks. — Endvidere blev frk. I. Juul Andersen, der i år var på valg, enstemmigt genvalgt.

Under eventuelt takkede forstander Dam for gaven fra elevforeningen til sit 40 års jubilæum (kongelig porcelænsfigur forestillende H. C. Andersen, der fortæller eventyr for børnene). Forstanderen fortalte dernæst lidt fra skolen og sagde bl. a., at man var godt tilfreds med det nye elevhold og den store tilslutning (40) oversteg alle forventninger. Nu fortalte frk. M. Tarp lidt om foreningens start, og fru Thyra Mayland-Jacobsen takkede for de smukke ord.

Det sidste punkt på programmet blev, at frk. Buckhøj fortalte lidt om sin egen og Ester Pedersens studierejse til de skandinaviske lande.

Den egentlige generalforsamling var dermed slut og det højtidelige øjeblik var inde, hvor foreningens gave skulle overrækkes. Dette foregik foran hovedbygningen, hvor en lille flok af gamle elever repræsenterende hvert »tiår« fra foreningens start: Frk. Tarp, Laura Hansen (1912), Edith Ingerslev (1922), Johanne Jørgensen (1932), Helene Sørensen (1942), Tove Jørgensen, Klodskov (1952), Glennie Dahl Jacobsen (1962) samt et par norske jenter og med bestyrelsens yngste medlem fru Birgit Hanson i spidsen overrakte forstander Dam en smuk silkefane med mange gode ønsker for skolen. Til erstatning for den, der blev overrakt skolen ved årsmødet 1937 og som nu var slidt helt op. Den ny silkefane er nu anbragt smukt på salens vestre sidevæg.

Til middagen var der som sædvanlig mange, der havde ordet, deriblandt Folmer Dam, frk. Tarp, frk. Gedske Jacobsen, frk. Juul Andersen og forskellige repræsentanter for jubilæarerne. Endvidere overrakte frk. Buckhøj lærerpersonalets gave til skolen — et elektrisk ur til det nye auditorium.

Ved eftermiddagsmødet fik vi en vidunderlig oplevelse ved skuespillerinde fru Ellen Malberg. Fruens sang, musik, prosa og fortællinger fortryllede os alle. Virkelig og naturlig kunst.

Forstander Dam sluttede elevmødet med et fængslende foredrag om sine 40 år på »Ankerhus«.

Henny Bjerre Christensen.

Også på Gl. Ankerhus vrimlede det ind og ud allevegne. Pergolaen var lørdag aften en hel åbenbaring med de mange kulørte lamper imellem blå, røde og hvide slyngende blomster. Mange mødtes søndag ved morgensangen på plænen og i de gamle stuer. Ved middagen i legestuen var der tæt besat,

stemningen hyggelig og festlig. Imellem gæsterne var bl. a. nogle gode gamle kendinge fra 30 år tilbage samt to store hold 25 års jubilarer (vinter og sommer 1937), den ene flok kom samlet med Gerda Petersen fra Rosted i spidsen; hos hende var man mødtes til et lille for-elevmøde. Hvor er det morsomt at ses igen — lidt mere værdige end da man sprang rundt på skolen i de yngre dage — ikke sandt Edith Brandt! Anna Jørgensen Holm, Rodskov, talte så smukt om sommeren 1937.

Ved bordene, hvor de yngre årgange fandt hinanden, var der også livlig snakken om løst og fast. — Ja, nu er det så spændende at se, hvem der får lyst og lejlighed til at komme næste gang, der kaldes til årsmøde.

M. L.

Lidt fra året på Gl. Ankerhus

Endnu et godt arbejdsår på skolen kan der berettes om — dejligt mange vinterpiger — og »dejlige«, men ikke så mange sommerpiger, der takket være mange gode hjælpere forhåbentlig kan se tilbage på en god og lærerig »Ankerhustid« — men som altid er elevflokkens jo noget medbestemmende angående resultatet og det de inspirerer os andre til at yde.

Indenfor lærerstaben er der sket enkelte forskydninger: Hanne Larsen, Agersø, (elev 1959), har overtaget Mette Møllers arbejde i systuen m. m. Lis Ellehauge er rejst til England og er her blevet afløst af Inger Riis. »Det flyvende korps« fra sidste vinter er blevet erstattet med Helle Schjødtz, dog med fast bopæl på »Ankerhus« (hendes mor, Ellen Eriksen, hører til dimittenderne fra 1929).

Ved afslutningen for vinterholdet var det morsomt, at fru Grethe Holmen (elev 1943 — nu medlem af forbrugerrådet m. m.) var tilstede og talte til de unge piger om den betydning det havde, at de fik lært noget husligt inden de stiftede hjem.

I et af vore dagblade — på kvindesiden — var der først på vinteren en samtale med nogle unge piger, der var i huset — en af dem ville forklare, hvorfor hun var så glad for sin

plads – hvor hun havde meget travlt også med småbørn – hun sagde: »Det er nemlig skæg at gøre noget for nogen«, og bladet tilføjede (i en senere artikel med overskriften »Ud at tjene«): »Det er det nemlig«. Og det ved de unge godt. De vil bogstaveligt »ud at tjene« – kære forældre, lad dem prøve!

Ja, sådan stod der; vi har da også oplevet at nogle af de ellers ikke huslige piger efter skoleopholdet har fået lyst til at komme ud og prøve kræfterne i så henseende. Der kunne jo egentlig være nogen rimelighed i, at de unge piger ligesom ydede noget til gengæld for det, de har fået lært på en skole – også ved samfundets hjælp. Udlandet frister, vinterholdet spredtes til alle sider: Norge, England, Grønland, Schweiz, dog var der også tre, der fulgtes til »Fuglsang« på Falster o.s.v.

Man kan næsten have lyst til at råbe efter pigerne, det som kredslæge Fog skrev i sin afskedshilsen, da han forlod Slagelse: »Hold jer glade og muntre«.

I sommer lod fru Eliasson sine ugentlige timer begynde med at sende en af eleverne op til telefonen for at tage »torvetips« og lade hende fortælle kammeraterne, hvad der blev sagt, morsomt som det ofte tangerede det, der skulle fortælles om i havebrugslæren.

Vi var jo ofte lidt ærgerlige over det stadig våde vejr sommeren bød på, vi kunne have undt bl. a. vore seks færøpiger at opleve lidt flere solskinstimer hernede. Heldigvis lod de sig dog ikke gå på. Til alt held tog vi St. Bededag, da vejret var fint, overtværs og kørte alle til Gavnø, det blev en helt eventyrlig oplevelse med de mange, mange dejlige blomster arrangeret vidunderligt rundt i den store park – der var også lejlighed til at komme indenfor på slottet, og i kirken blev der på udmærket måde fortalt om Gavnø's historie – indtalt på plade af baron Reedtz-Thott. Var dog også heldige f. eks. den dag, vi tog på udflugt rundt i Midtsjælland og drak kaffe på »Toppen« i Roskilde, hvorfra der var en storlået udsigt over fjorden og vidt omkring – og ligeledes den dag, seminariet havde jubilæumsudstilling, og vi i den anledning fik så god afsætning på æbleskiverne, så der blev 215 kr. i overskud til Røde Kors – et par af pigerne oplevede

også en søndag med godt vejr at give en håndsækning i høstarbejdet på en nabogård.

En aften fik vi besøg af Merete Jensen (elev s. 1954), hun fortalte fornøjeligt om det år, hun oplevede som lærerinde på husmoderskolen i Julianehåb – bagefter havde eleverne arrangeret en slags afskedsaften, som de sagde: »For dem selv«, hvor de bl. a. alle mødte i deres kønne køkkendragt – det var en fryd at se – såvel som det var en fryd at se alle de små søde barnekjoler, som var blevet syet i sommerens løb.

Af og til ønsker man selv at komme på skolebænk igen – ønsket fik fru Eriksen og jeg opfyldt i sommerferien, hvor vi tog 8 dage på højskole i Norge – og synes det var vældig forfriskende, vi havde måske nok flere udflugter end man ellers har, når man er på skole.

Skolearbejdet – både det praktiske og det teoretiske, som jo skal give bonus for eleverne i deres senere virke, må jo stadig suppleres op med nyt, der skal med og andre ting, som måske ikke i øjeblikket er så aktuelt, bliver lagt til side. Frk. Ellehaug var glad for, at eleverne igen havde en kemibog at arbejde med, idet Bodil Troelsen sammen med lærer Ole Jensen har udgivet en kemi for husholdningselever. I vinter er et nyt hæfte vedr. undervisning i økonomi taget i brug, som forhåbentlig også vil støtte dette vigtige fag. Materiale lære er taget med som selvstændigt fag, derfor udvidet.

Ja, som en konsulent har udtalt: *Teoretisk viden er et godt lys at se ved.*

Ved elevmødet fik vi af en 25-års jubilar bekræftet, hvor meget den håndskrevne kogeboek (supplement til den trykte) har været hende til hjælp og stadig er det.

Den alsidige undervisning har ligget i gode hænder – eleverne har været i forbindelse med mange mennesker og derigennem også med mange forskellige spørgsmål – alt udvikler – ja, i sandhed »livets skole«.

Ord i mund og skrift i bog skal vor ungdom lære – og så tak til elever og medhjælpere for året 1961-62.

Margaret Lauridsen.

Nordkalotten rundt

Nordkalotturen arrangeret af Nordisk Samarbejdskomité for Husholdningsundervisning var en vel tilrettelagt og meget oplevelsesrig tur. — 60 husholdnings- og skolekøkkenlærere fra de nordiske lande mødtes d. 8. juli i Rovaniemi (Laplans port) i Nordfinland og herfra gik turen nordpå over polarcirklen til den norske grænse ved Karigasniemi. I Finland besøgte vi to moderne husmoderskoler og fik indtryk af, at der her udføres et dygtigt, alsidigt og tidssvarende undervisningsarbejde. — Vi fik lov at komme indenfor i et hjem på landet, så vi kunne få et indtryk af den finske jordbringers levevis og arbejdsforhold. — Også den nordfinske husholdningskonsulents arbejde fik vi et indtryk af; hun fortalte f. eks. om et møde, der var blevet afholdt på Enare Husmoderskole, der var kommet 200 husmødre, og heraf havde mange meget langt til skolen — nogle 100 km — en del kunne komme enten pr. fly eller gående. Hun selv måtte bruge fly eller helikopter, når hun skulle rundt, der var for lange strækninger til, at hun kunne klare sig med en bil.

På Enare Husmoderskole fornyede vi os ved et rigtig badstuebad. Vi fik set meget af Finlands storslåede natur, begyndende med en vidunderlig solskinsaften i Rovaniemi og fulgt op af lange skovstrækninger med gran, fyr og birk (jo højere oppe vi var, des lavere og mere buskagtig blev birken). Vi så store søer og elve og nød den herlige friske luft.

Rigtig finsk mad fik vi også — laks på mange måder — rensdyrsteg og multebær.

Den første aften i Norge benyttede vi til et besøg på en udstilling på den samiske ungdomsskole i Karasjok; her var mange fine vidnesbyrd om samekulturen. På vor spadseretur mødte vi flere i den karakteristiske samedragt — 90 % af befolkningen i Karasjok herred er Samer — nogle af disse ejer temmelig mange rener, dem så vi nu ikke noget til, men derimod oplevede vi en dejlig lille hest, der stod midt på gaden og var ved at falde i søvn. Turen gennem Nordnorge var fantastisk smuk, det meste af tiden med sneklædte fjelde som baggrund mod en meget klar blå himmel med hvide skyer, der dækkede det øverste af fjeldtoppene — et stykke af en stejl fjeldvej kørte vi gennem skyerne som gennem en meget tæt tåge — godt, at de finske chauffører var så dygtige, rolige og sikre — men det blev klart vejr igen med træer i mange grønne farver, og der var masser af klart blåt vand. Vi fik dypet hænderne i Porsangerfjord, hvor Ishavet

løber ind, vi fik klappet de brogede køer og moret os over dem, der ikke sådan løb af vejen, fordi der kom en bus. Langs vejen oppe i fjeldene havde Samerne slået lejr og ophængt deres souvenirs, som de iført deres brogede dragter gerne solgte til turisterne. Mange børn var der blandt sælgerne.

I Alta og Tromsø oplevede vi at se midnatssolen gå ned og stå op igen, det var noget overskyet, men alligevel en uforglemmelig oplevelse. I Tromsø gik mange folk på gaden kl. halv et om natten som om det var højlys dag. Vi var rigtig kommet til midnatssolens land og ærgrede os noget over, at søvn på en sådan tur også er nødvendig. Vi besøgte Tromsø fiskefryseri, der er en meget stor moderne virksomhed med export til det meste af verden. Turen gik tilbage til Finland til Kilpisjärvi og Pallastunturi, hvor de fleste af os om aftenen forsøgte os som fjeldbestigere. Oppe på toppen af »Himmelrika« var der en storslået udsigt og en stilhed og fred, så man virkelig havde en fornemmelse af at befinde sig i himmerig, der var blot lidt for køligt til at blive der i længere tid.

Ved Karasuvanto blev vi på 5 minutter på en båd pr. reb trukket over Torneelv, så den smukke trækirke i det svenske Karasuando og blev atter sejlet tilbage til Finland. I Pello sagde vi farvel til Finland og sejlede på samme måde over Torneelven endnu engang — men denne gang for at blive i Sverrig, hvor vi i et stort gartneri fik et bevis på, hvor intensivt noget kan gro i de tre sommer måneder, hvor det er lyst døgnet rundt. I forbindelse med et drivhus udnyttedes midnatssolen, så agurkerne hurtigt blev ualmindelig store.

På den meget fine, nye landhusholdningsskole i Vojakkala sluttede vi turen. Her fik vi ved en festlig middag livligt fortalt om Tornedalen, hvor alt gror »myket intensivere« end i sydligere egne, fordi det gror både dag og nat. En meget smuk samling malerier af en stedlig kunstner var ophængt i stuerne. Vi fik i det hele taget mange skønhedsindtryk ikke blot i naturen, men også indendørs; mange fine vidnesbyrd om dygtige menneskers arbejde med hænderne — fine håndarbejder, fint kunsthåndværk udført med sikker form- og farvesans.

Turen var meget vellykket, og hvor blev der gjort meget for os i de 8 uforglemmelige dage.

Else Thomsen,
Hjemkonsulent i Aarhus.

Tripmadam fra Sejerø og Bornholmsk Røn

Efter endt havebrugseksamen med de 60 2det års (oktober 1962) spistes der censormiddag på Regensen. Bordpynten var original — pig-æbler (giftige, men skønne), piggede kastanjefrugter, nødder m. m. og ind imellem en lille grøn ranke, som professor Anton Pedersen og fru Eliasson genkendte med stor glæde og overraskelse som »Tripmadam«.

Tripmadam er en krydderurt med frisk smag i de små tykke blade. *Sedum reflexum* er dens latinske navn, og den er vildtvoksende på sandede lokaliteter. Ingrid Larsen kendte den fra sine barndomsdage ved Vangs kyster i Thy, hvor den spistes på stedet. Den vi nu havde for os, var fundet på Sejrø.

Tripmadam er meget brugt i Tyskland blandet med grøn salat, og dens morsomme navn er måske opstået af, at bladene ligesom tripper efter hinanden op ad den tynde stilk.

Efter en dejlig champignon-kotelet fulgte også en dessert, der i sin sammensætning var ret original. Den bestod af syltede frugter i små glasskåle: Paradisæbler, kornelkirsebær, hyben, bornholmsk røn, gråpærer med cornflakes og flødeskum — rigtig Ankerhusdessert.

Skulle man fremhæve nogen af disse frugter, var den bornholmske røn meget velsmagende og egnet til sådan brug med sin pikante smag. Endnu kan man se og høre nyt og værdifuldt fra planteriget.

Agnes Eliasson.

REYVERNES REVY

Da vi bestemte os til ved elevmødets lørdag-aften underholdning at vise en række scener fra de mange revyer og sketches, der i årenes løb, og ofte ved elevmøderne, er opført på Ankerhus, var det ikke uden betænkkelighed. Anledningen var naturligvis seminariets 60-års, elevforeningens 50-års og den 2-årige uddannelses 40-års jubilæum. Historisk set måtte en underholdnings-kavalkade derfor være på sin plads, men hvordan ville scener og sange fra 1912, 1923, 1930 o.s.v. virke på de mange deltagere i elevmødet fra de yngre årgange? Ville de ikke være uforstående overfor længst svundne års problemer, begivenheder og morskab og reverenter talt dødskede sig? Med henblik på denne mulighed valgte vi naturligvis scener og sange, der enten behandlede menneskelige forhold, herunder elevs, som er de samme fra generation til generation, eller var af særlig historisk værdi. Og så lagde vi et stort arbejde i indstuderingen. Alle de medvirkende gik til sagen med humør og talent, og hele forestillingen, hvor fællessang skiftede med optræden, blev en dunderende succes. Mest bifald fik et par scener fra revyen »Danske piger« fra 1942

mellem aftenskolelærerinden Else (Else Juul), der i skidragt og med fuld oppakning på cykle er på vej til arbejde, og hendes næsten-kæreste Hans (Anni Laier), som hun tilfældigt møder. De var slet ikke til at stå for.

Da jeg på planlæggelsens tidspunkt gennemgik vore »sangbøger«, hvori Thea Rasmussen trofast har nedskrevet så godt som alle de lejligheds-sange, der siden 1922 er skrevet på og til Ankerhus, var jeg egentlig meget imponeret ikke blot af kvantiteten (over 500), men også af kvaliteten. Sangene skyldes naturligvis mange forskellige forfattere, deriblandt kvikke hoveder fra de skiftende elevhold, men der er dog nogle, som både kvantitativt og kvalitativt dominerer. Aage Christensen (1926-30), Søren Anton Lundgaard (1930-62), Johanne Olsen (1932-40), Karen Dam (lejlighedsvis gennem hele perioden) og så undertegnede, som leverede sin første vise ved M. L.s 25-års jubilæum i 1920 og siden da har skrevet gennemsnitlig 8 om året (ikke alle af lige god kvalitet). De 12 revyer og sketches har jeg været næsten ene om.

Hvis nu man skulle tildele nogen af sangforfatterne Ankerhusmedaljen i guld, hvem skulle så have den? Valget ville være svært, for der er perler af viser og verskunst i alle de nævnte poeters (og adskillige ikke nævntes) produktion. Jeg serverer nogle stikprøver til læsernes bedømmelse.

Mel.: Liffigt fløjter —

*Vi er frie for prioriteter,
og vor ungdom er vor kapital.
Lykken følger ikke med moneter,
var det slig, så blev af sorg jeg gal.
Lyt ej til de gamles gamle klage
over tiden nu mod tiden før.
Verden den går frem og ej tilbage.
Tiden er som selve dit humør.*

Aage Christensen 1928.

Ikke sandt. Verskunst af høj karat. Livsglæde, livskraft og lyssyn, som hver eneste ny generation kan underskrive.

Mel.: Når vinteren rinder —

*Når dagen oprinder begynder min gang
i stue og køkken og kælder,
jeg arbejder frejdigt og synger en sang,
der toner af friskhed og løser min trang:
Jeg er glad, for jeg ved, hvad det gælder!*

Søren Anton Lundgaard 1931

Husmoderens sang! Sunget ved tusinder af møder af hundredtusinder af husmødre og år efter år af de unge piger på skolerne. Altid med samme glæde, fordi den i poesiens sprog udtrykker noget fundamentalt i husmoderens sind og tilværelse. Eller skulle vi hellere vælge:

Mel.: Should auld acquaintance be forgot —

*Et sekel ruller hastigt rundt,
et stjerneskud forbi,
mens hjerter mødes et sekund
på evighedens sti.
Et muntert smil, et håndslag godt,
et trofast, tænksomt ord
gør sindet trygt på tåget vej
og lyser op på jord.*

S. A. L. 1951.

Venskabsvisen, der i sin jævne skønhed fortjener at kendes langt ud over Ankerhus-kredsen.

Men spindesiden står ikke tilbage. Døm selv.

Mel.: I byens larm Regensen står —

*En nissegang med nisser på,
en svalegang med svaler,
et lavt stakit, med farve grå,
som straks med rødt vi maler.
En stribe sol. En kulsort kat
med øjne, som kan spille.
Vi har nu to, men syntes at
den ene er så lille.*

Johanne Olsen 1932.

Af en sang til regensens pris. Ægte pigeligt skælmeri og sans for de små værdier oversat til poesi.

Mel.: Jeg elsker kun husaren

*Spørger man interesseret:
bliver den nu varieret
denne fortryllende ret,
som arrangeres så net?
Spørg De bare censor'ne,
vi har også forlorne
rysteribs, sukrede ind,
så røde som blod om kind!
De stakler blir serveret
for lærde herrers øjne,
måske endog levert
på små forfløjne løgne.
Eksamen er revy,
hvor alle søde sjæle
er rysteribs-meny
over det hele.*

Karen Dam 1930.

Et vers af den lystige rysteribs-vise til ære for fru Lauridsens yndlingsret og med et kosteligt billede af kvindelige eksaminander af en hvilken som helst årgang. Men der er flere strenge på buen.

Mel.: Jeg er havren —

*Er jeg by —
dog som et træ jeg gror!
Dybt jeg rødder slog
i gavmild jord.
Pigesindet
blev mit voksested,
og med det mit ry
fløj langt af led.*

K. D. 1952.

Et vers af den yndefulde og dybt bevægede hyldestsang til Ankerhus og Magdalene Lauridsen ved skolens 50-års jubilæum.

Vi har mange, mange flere viser, vers og sange, som kunne fortjene citering. Måske skulle man samle dem i en »sang- og visebog fra Ankerhus«. Men her i årsskriftet er pladsen begrænset, så lad mig slutte med et vers af min egen jubilæumssang fra 1927.

Mel.: Der dukker af disen —

*Så hilser vi dig, du vort arbejdes ly,
du hjem for vor lykke og leg,
i sommerens sol, under vinterens sky
står regnbueglans over dig.
Og når vore navne forlængst sank i støv,
vil du være frodig og stærk!
I vinter og vår
og år efter år:
Hil dig, Ankerhus, og dit værk!*

Folmer Dam.

Magdalene Lauridsens fond

I 1962 er der tilgæet fonden kr. 3.000 fra en anonym giver samt kr. 160, således at kapitalfondens nu er kr. 40.023, foruden indkøbte obligationer.

Den Nordiske Husholdningshøjskole

Styret afholdt sit første møde d. 25. og 26. sept. i Oslo. Som formand for styret er udpeget fhv. undervisningsminister, prof. *Birger Bergersen*, Oslo. Styret består iøvrigt af:

Prof. *Unto Vartiavaara*, leder af landbrugsfakultetet ved Helsinki universitet, hvorunder de finske universitetslinjer i ernæringslære og husholdningsøkonomi sorterer.

Prof. *Paavo Roine*, leder af ernæringslinjen i Helsinki.

Seminarierektor *Vigdis Jonsdottir*, husholdningsseminariet i Reykjavik.

Prof. *Ragnar Nicolaysen*, leder af ernæringsinstituttet ved Oslo universitet.

Forsøgsleder fru *Bergliot Quiller Werenskiold*, Statens forsøksstation i husstell, Oslo.

Byrådirektør *Ebba Virgin*, Skoløverstyrelsen, Stockholm.

Første intendant fru *Marit Neymark*, Statens institut for konsumentfrågor, Stockholm.

Prof. *Fritz Schanheyder*, leder af Specialkursus i husholdning ved Århus universitet.

Forst. *Folmer Dam*, Husholdningsseminariet Ankerhus, Sorø.

Foruden styrets medlemmer deltog som særligt sagkyndige i mødet:

Prof. *Tryggve Eeg-Olofsson*, Chalmers Tekniske Høgskola, Göteborg.

Fil. kand. *Eva Ernest-Børrestam*, ombudsman, økonomisagkyndig.

Prof. *O. Strange Petersen*, Århus universitets økonomiske fakultet.

Universitetslektor *Hans G. Lindbom*, Oslo. Økonomisagkyndig.

Som sekretær for styret er udpeget dr. phil. *Bailli Nilssen*, Oslo.

Mødet var særdeles vel tilrettelagt og ledet. Forhandlingerne blev ført med en meget saglig og positiv indstilling fra alle sider. Først udformedes og vedtoges styrets statutter, der i hovedsagen følger de i betænkningen af 1959 angivne retningslinjer, på flere punkter dog de af de danske repræsentanter stillede mindretalsforslag. Dernæst førtes en general-

debat om uddannelsen som helhed og dens enkelte linjer i særdeleshed. Små, sagkyndige arbejdsudvalg gennemgik derefter studieplanerne for de enkelte linjer og fremsatte visse ændringsforslag, som styret accepterede. Det er dog kun tekstil-linjens studieplan, der kan betegnes som praktisk talt fastlagt i detaljer. Om ernæringslinjen og økonomilinjens er der i hovedsagen enighed, men de endelige studieplaner er endnu ikke udarbejdet. Til at arbejde videre med tekniklinjen ned-sattes et udvalg bestående af magister fru *Eila Palsanen*, Hel-sinki, forsøgsleder fru *Bergliot Quiller Warenskiold*. Oslo, inten-dent fru *Marit Neymark*, Stockholm, og forst. Folmer Dam, med sidstnævnte som formand.

Det vedtoges at rette en henvendelse til de respektive landes undervisningsministre om at fremme oprettelsen af ernæringslinjen, textillinjen og økonomilinjens mest muligt. Mødets største overraskelse var, at man fra svensk side mødte med en fuldt udarbejdet studieplan for tekstillinjen og med tilsagn fra Chalmers Tekniska Högskola i Gøteborg om at iværksætte denne uddannelse allerede til sept. 1963. De nød-vendige midler – også til studiehjælp til andre end svenske deltagere – menes sikrede. Bravo, Sverige!

Textilstudiet vil vare 2 år + 3-6 mds. frit studium med særlige opgaver ved nordiske forskningsinstitutioner. Der kræves såvel studentereksamen som textillærer- eller husholdnings-lærereksamen. Studiet vil omfatte grundfag, textillære og læren om behandling og vask af tekstiler. Danske husholdningslærer-inder, der måtte ønske at specialisere sig i de nævnte fag, bør allerede nu beslutte sig, da der kun optages 6 deltagere på det første kursus. Indtil nærmere bestemmelser foreligger giver undertegnede gerne oplysninger om uddannelsen.

Etableringen af ernæringslinjen i Oslo vil næppe kunne ske før tidligst 1965, da der først skal skaffes plads, lærer-kræfter og penge. Det samme gælder økonomilinjens i Århus, som dog med god vilje fra alle sider skulle have en mulighed for start allerede i 1964. Tekniklinjen vil, hvis man når til enighed om studieplanen, tidligst kunne påbegyndes 1965. I mellemtiden må vi husholdningspædagoger ikke nøjes med at

være utålmodige, men benytte enhver lejlighed til overfor undervisningsministeriet, regeringen og folketinget at understrege, at denne sag haster, og at vi ikke kan være bekendt at stå tilbage for de andre nordiske lande på dette område.

Folmer Dam.

Sommerferie 1962

Efter annonce i Vensyssel Tidende gjorde frk. Lauridsen foranstaltning til en længe ønsket Norgestur, der blev til »8 dage på højskole« i Sogndal ved Sognefjord nordøst for Bergen.

Lederen af selskabet var den gamle fine forhv. højskoleforstander Salomon Nielsen, og højskoleflokkens antal var fra Oslo 23 personer. Med højt humør, sommerklædt med solide fjeldsko startede vi fra Ankerhus. Nød solnedgangen på Oslo fjord. Næste dags lange togtur var langtfra kedelig. Den såkaldte Bergens-banen var rig på afveksling, fra blide lier med frodigt hø og kvæg til barske fjeldvægge. Banen var mange steder overbygget for værn mod sne. Hårnålesving i masser, og på en strækning af 20 km gik banelegemet 800 m nedad.

Vort rejsefølge var ligeså forskelligt som naturen var afvekslende, men dejlige var alle nuancer.

Sogndal Folkehøjskole var langtfra ny og moderne, derfor hyggelig at gæste, det mindede bl. a. om de senge man sov i som ung på en dansk højskole.

Højskolemoderen var ca. hele turen værd, så fager, så vennsæl og så myg. Forstanderen var »nynorsk« helt igennem, måske derfor inte så let at greie – men en norsk nordmand, der holdt fast ved sit »norske«, det var han.

Vor gamle rejseleder holdt nogle foredrag såvel som forstanderen på skolen, dertil sang vi meget af den medbragte højskolesangbog. Mange herlige udflugter pr. bus og båd havde vi, omstigning havde vi f. eks. midt ude på fjorden fra en båd til en anden, selskabet på bådene var meget internationalt – passerede på slig en bådture under verdens længste el-ledning fra en fjordside til en anden, ca. 5 km. Besøgte et mægtigt el-værk 350 m inde i fjeldet; dette leverede kraft til en aluminiums-fabrik — og i de senere år er der opvokset en by på over 10.000 indbyggere, mest arbejdere på fabrikken. Det fortaltes, at disse arbejdere var fra smålandbrugene deromkring, der såvel der som i Danmark dårlig kan ernære sine ejere — eller måske disse i dag kræver andre kår end for en menneskealder siden. Inde i fjeldkraftværket blev man imponeret af vældige lokaler med store maskiner. Ingen arbejdere var for os at se

dér, kun allerdybest inde i et mægtigt rum var der som et glashus og deri sad et eneste menneske, som havde opsyn med alle de for os uforståelige knapper, håndtag og kontakter. Alle gulve og vægge i de store lokaler var skinnende blanke med strålende farver — mest aluminiums og lyseblå. Et sted derinde stod en stor hvid bjørn udstoppet, skudt på Jostedalsbræen.

Kaffekedlen og en stor fortæring var i reglen med på alle udflugterne, også til Jotunheim, hvor vi var ude at »lege børn« i sneboldkamp. — Langs vejene dér nåede snevoldene op over bussens tag. Det vældige Filefjæld, hvor al vegetation var som bortfilet; det fortaltes, at folk i de egne var fritaget for at betale skatter, fordi de fra gammel tid havde pligt til at hjælpe rejsende over det farlige vejterræn.

Sognefjordens bredder var meget frodige og lune — og antagelig derfor de mangfoldige frugtarealer. Jo længere syd på, des mere af landbrugsafgrøder, hvor høet er det hovedsagelige; det så ud som om vi passerede mange ubeboede smålandbrug.

En søndag overværede vi en gudstjeneste med fire barnedåb med de der traditionelle huebærere og folkedragter. Ved en sportsfest i Sogndal mødte vi en fhv. Ankerhuselev Inger Nielsen, Ll. Værløse, nu gift med en norsk bankmand: de kørte os til husmoderskolen i Hafslo — nybygget til ca. 3 mill. kr., plads til 30 elever. En meget gammel stavkirke i Borgund såvel som hjemstavnsmusæer m. m. besøgte. Vældig virkede de sneklædte fjeldtoppe og de larmende vandfald.

Ved de 8 dage på højskolen var det hovedsagelig samværet, foredragene, dertil den norske atmosfære, der mindes endnu — selvfølgelig rømmegrøt, geiteost og ikke at forglemme de norske pandekager i den bugnende madkurv til kaffen, som Bussen også medbragte.

I Syd Norge var norsk landbrug mere lig det danske, med undtagelse af det meget hø på stativer og stenter. Set med en dansk bondes øjne var det med velvære, man passerede de fine kornmarker fra Ringsted til Soro.

Anna Eriksen.

Kemi og fysik

Som det sikkert er alle læserne bekendt, er uddannelsen på husholdningsseminarierne blevet 3-årig. Det har selvfølgelig medført mange forandringer — større og mindre — for de gamle fag og en naturlig udvidelse ved indførelsen af helt nye fag, lad mig således kun nævne, at i mine fag er der i kemi igen indført skriftlig eksamen, og fysik er obligatorisk med mundtlig

eksamen – begge dele hilser jeg med stor glæde. Det er imidlertid ikke min tanke nu her at komme nærmere ind på denne udvidede uddannelse i enkeltheder – det kan ske på anden måde og på et andet sted for eksempel ved foredrag og kursus på vore to husholdningsseminarier – dog skal jeg allerede her bemærke to ting, for det første, undervisningen vil selvfølgelig både i overensstemmelse med den almindelige rivende tekniske udvikling og i fuld samklang med den såkaldte »Blå Betænkning« for folkeskoleundervisning i så stor udstrækning som mulig blive drevet på grundlag af det moderne atom- og elektronbegreb, for det andet – selv om der selvfølgelig eksisterer eksamensplaner, er disse heldigvis så frie, at der er nogenlunde spillerum for hvad man skal tage med og på hvilken måde man kan og skal behandle de enkelte områder af fagene – og her er vi så ved det, jeg gerne vil behandle – ved de spørgsmål, jeg vil stille og forhåbentlig få mange svar på.

Disse svar vil selvfølgelig blive behandlet fortroligt – uden at nævne navne og steder i den videre pædagogiske faglige debat. Eleverne på det første hold efter den nye eksamensordning er jo tildels »forsøgskaniner« – så spørgsmål og svarene har også meget stor betydning for eleverne både i selve uddannelsen, men også – og antagelig langt mere for de eksaminerede husholdningslærerinders fremtidige arbejde, hvor dette nu vil blive til gavn for vort samfund. Lad mig dele spørgsmålene op i forskellige afdelinger.

1. Til mine gamle elever i kemi:

Hvad har De haft særlig brug for, og på hvilken måde har De anvendt kemien – og hvad har De savnet i kemien – hvad har vi behandlet for meget og hvad for lidt?

2. Til husholdningsskolerne:

Kemien må ikke forsømmes på skolerne – den bør antagelig udvides (nærmere omtale i 3) og den bør ligeledes også de fleste steder omlægges og moderniseres. – Hvilke ønsker og »krav« har husholdningsskolerne – deres ledere, lærere og elever på dette så vigtige område.

3. Jeg føler mig aldeles overbevist om, at i løbet af de nærmeste år vil den almindelige folkelige videreuddannelse – den såkaldte voksenundervisning på alle områder – det være sig på ungdomsskoler, aftenskoler, aftenhøjskoler og på de landbrugsfaglige skoler samt på vore højskoler – naturligt kræve megen undervisning i kemi og fysik – husholdningslærerinderne vil naturligt blive blandt de personer, der skal give denne undervisning. Føler De, at De kan magte denne populære, aktuelle, faglige undervisning – eller mener De, at der bør ekstraundervisning til på korte kurser på dette område?
4. Og sluttelig forholdet til industrien. Vore store tekniske afdelinger viser tydeligt, at industrien her forstår sin meget store opgave – mange elever bliver jo til gengæld også ansat indenfor industrien. Men også på det rent faglige – på det pædagogiske didaktiske område ved jeg af erfaring fra andre lignende område, at kontakten mellem industri og skoler har den største betydning for de tekniske, fysiske og kemiske områder, blandt andet bør reklametavlerne normalt været mere pædagogiske og fagligt rigtige. Måske bliver dette kun læst lidt af industrien, men så kender en del af lærerne nok betydelige industrifolk, der har særlig kontakt og betydning for husholdningsundervisningen – så tal med disse folk, så jeg også får mange breve fra industrien, henvendelser, der kan føre til frugtbringende og udbytterige drøftelser.

Pladsen tillader jo ikke at gå mere i enkelheder, men Ankerhus og jeg håber meget, at denne lille artikel – dette lille »klagesuk« vil medføre, at jeg får mange, mange breve. På forhånd tak.⁶

Med venlig Ankerhus-hilsen
E. Nordahl Svendsen
Storgade 17, Sorø.

Mine studieår i USA

Af Ellen Margrethe Hansen

Jo længere man har boet i et fremmed land, desto vanskeligere synes det at være at sige noget generelt om det. Dette gælder måske især USA, som jo er et stort land og beboet af folk med vidt forskellige traditioner. Det er vel også grunden til, at man hører så forskellige udtalelser fra folk, som har besøgt USA. Om et land som Danmark er det i virkeligheden meget lettere at sige noget almindeligt, da vort land er så lille, og da vi praktisk taget alle er danskere. Men selv her ved vi jo hver især, hvor forskellige forholdene er i de forskellige dele af vort land såvel som i de forskellige samfundsgrupper. Jeg tænker her på forhold som boligindretning, levevaner, udsyn etc.

Med dette som baggrund vil jeg fortælle lidt om mine 7 år i USA og specielt om, hvordan det er at studere der.

Det er nu ca. 8 år, siden jeg første gang rejste over Atlanten. Jeg havde fået legat til at studere tekstil ved Drexel Institute of Technology i Philadelphia. Jeg havde tænkt mig blot at tage nogle kurser uden at forsøge at få en »Degree«; men der gik ikke lang tid, før man foreslog, at jeg tog en »Master's Degree«; efter at have spekuleret over det et par dage, satte jeg alle sejl til og opnåede også at fuldende mit arbejde og få graden. Som bekendt er husholdningsuddannelsen i USA akademisk, d.v.s. mere almindannende og teoretisk end praktisk orienteret. Desuden er den specialiseret, således at man kan vælge at studere en af flere grene indenfor husholdningen, såsom ernæring, familiekundskab, boliglære, tekstil eller andet, alt efter hvad vedkommende institution kan tilbyde af kurser. Den almindelige uddannelse varer 4 år, hvorefter man, hvis man har evner, lyst og penge, kan studere videre og tage en »Master's Degree«. Efter denne kan man yderligere fordybe sig i studier og tage en »Doctor's Degree«. Det er dyrt at studere i USA. Selve undervisningen er kostbar, og opholdet er også dyrt efter danske forhold. Når man studerer, synes man ustandselig at tage prøver og examiner, idet man hvert semester afslutter sine kurser med en examen. Hvis man klarer sine examiner, kan man blive optaget på et videregående kursus i det følgende semester. Når man ser på en timeplan, ser den måske ikke så imponerende ud, men når man så tager i betragtning, at der ventes, at man til hver forelæsning har forberedt sig i mindst

3 timer, skal man nok få tiden til at gå. Især i begyndelsen må man som udlænding regne med extra tid til forberedelse, dels på grund af sproget, dels på grund af de fremmede forhold. Foruden at følge forelæsninger må man som regel udføre specialopgaver, der afleveres ved afslutningen af et semester, og hvor man skriver en rapport over en undersøgelse, der kan være laboratoriearbejde eller biblioteksarbejde, og hvor man virkelig går til bunds i et emne.

For at få en højere grad, må man på de fleste steder skrive en større afhandling. Jeg må dog her sige, at der er meget stor forskel på de forskellige institutioners standard. Så snart man bliver immatrikuleret, får man en akademisk rådgiver, med hvem man blandt andet diskuterer, hvilke kurser man skal tage i det følgende semester. Som regel har man valget mellem forskellige kurser, men vil man tage en bestemt linje, vil det i realiteten sige, at valget ikke er særlig stort. Der lægges i USA stor vægt på, hvem man har arbejdet under i sin studietid, d.v.s. om det er en professor, som er kendt i sit fag udenfor sin egen skole. Derfor, hvis man har mulighed for selv at vælge, hvor man vil studere, finder man først ud af, hvem man kan komme til at arbejde under, inden man begynder. Dernæst må man så se at blive optaget. På grund af befolkningstilvæksten og mangel på lærerkræfter er det efterhånden vanskeligt at blive optaget på de kendte universiteter.

Efter godt et år i Philadelphia var jeg tilbage i min stilling ved Statens Husholdningsråd i et år, inden jeg igen tog tilbage til USA for at overtage en stilling ved West Virginia University, hvor jeg i 2 år arbejdede med tekstilundersøgelser. I de sidste 4 år studerede jeg ved Pennsylvania State University. Jeg valgte dette universitet, fordi jeg der ville få lejlighed til at arbejde under 2 meget kendte professorer indenfor tekstil og kemi. En anden årsag til, at jeg valgte Penn State University var, at man der har en ordning, hvorefter man tager sine grundlæggende fag sammen med studenter fra andre studieretninger. For eksempel tog jeg fysik sammen med fysik- og ingeniørstuderende, kemi sammen med kemikere og kemiske ingeniører etc. Dette har den fordel, at man ikke behøver at gå rundt og have mindreværdskomplekser i et eller andet fag, fordi man tror, at man ikke har fået lært det samme som andre studerende i samme fag, men i en anden studieretning. En anden ting, som også skulle være en fordel er, at ens afhandling bliver kritiseret og bedømt af en komité, bestående af professorer fra alle fakulteter på universitetet,

så den kendes værdig som værende fra Penn State University. Jeg skal ikke gå i detaljer hvad angår selve mit studium, men blot nævne, at man må arbejde hårdt og tage mange examener, inden man får et examensbevis.

Det var lidt om det mere alvorlige ved at studere, men man får dog tid også til lidt fritidsbeskæftigelse. De fleste statsuniversiteter ligger som regel ude på landet og langt fra de store byer, så derfor var der stor forskel på tilværelsen i Philadelphia og på Penn State, som ligger i byen State College. Begge steder traf jeg naturligvis mange andre studerende både fra USA og andre lande. I Philadelphia har kvækerne oprettet et »International House«, hvor studenter fra alle universiteter i Philadelphia og omegn kan mødes med amerikanske familier. Vi blev inviteret i deres hjem, og vi havde en hel del møder og festligheder i klubben. Jeg traf der blandt andet en amerikansk familie, som jeg har besøgt i alle mine ferier gennem mine amerikanske år. Jeg må indrømme, at man bliver lidt forkælet, når man kommer som dansker til USA. Man må hele tiden tænke på, at man er en slags ambassadør for sit land. Mange mennesker træffer bare en dansker og danner på grundlag af dennes væremåde et billede af Danmark. Det er utroligt, hvad man bliver spurgt om. Derfor må man have et godt kendskab til sit lands historie, politik o. m. a., for man bliver uvægerlig bedt om at holde foredrag eller som husholdningslærerinde at give demonstrationer i wienerbrød, smørrebrød eller andre danske retter.

Som sagt ligger State College langt fra de store byer, men det betyder ikke, at man var afskåret fra al teater, koncert o. l. Praktisk taget hver uge var der arrangeret teater eller koncert; jeg har såmænd set Toni Lander og John Frandsen dirigere det danske radio symfoniorkester i State College. Vi havde også Marion Anderson på besøg, og Louis Armstrong kom også engang. Jeg så den italienske »Il Musici«-gruppe samt tyske kammerorkestre, hollandske kor, irske, kanadiske og amerikanske teatergrupper, dansere fra Syd-Amerika, Tahiti, Philippinerne, gymnaster fra Sverige og Rusland og meget andet. Desuden kom der også kendte foredragsholdere på besøg. Universitetet havde også diskussionsgrupper, og jeg deltog i en international gruppe, hvor vi hver 14. dag var inviteret til forskellige professorers hjem, hvor vi drøftede mange forskellige emner, mange gange til ud på de små timer. Penn State University har ca. 21.000 studerende, hvoraf ca. 5.000 arbejder på en »højere grad«. Der kommer studerende fra alle egne af kloden, og man kunne se alle

tænkkelige klædedragter, især når man gik i den kosmopolitanske klub. Foruden studenter fra Asien, Afrika, Australien og Sydamerika, var der også mange europæiske studerende, selv fra Rusland, så jeg har nu bekendte og venner over hele kloden. Sidste nytårsaften var jeg til fest hos et studerende ægtepar, hvor vi var 14 mennesker, og 11 nationer var repræsenteret. Jeg kan forsikre, at diskussionen og dansen gik livligt.

Når man er på et amerikansk universitet, må man naturligvis også gå til fodbold. Det foregår lørdag eftermiddag fra slutningen af september til jul. Det er meget festligt, men det kan også være meget koldt, når det regner eller sneer. Det er ikke som dansk fodbold, men jeg må indrømme, at jeg ikke satte mig ind i alle spillets finesser.

Som det fremgår af det foregående, har jeg besøgt mange amerikanske hjem, og de fleste var universitetsfolks. De, jeg så, var ikke fulde af klunker og kunstige blomster. Folk har blomster i vinduerne, mange gange hele 3-4 etager af blomster i et vindue. Gennemgående er der mere plads i husene end her, og køleskabene er uhyre store, men det kommer jo af, at indkøbsvanerne er anderledes end her. Jeg så ikke mange af de raffinementer i køkkenet, som man måske går og tror, at alle amerikanere har. Husførelsen er enklere end her; det er lettere at lave mad; man har flere frugter og grønsager og man spiser mere kød, end vi gør. Det synes at være en stående regel, at man altid spiser mindst een *grøn* grønsag om dagen, og altid salat og brød med smør til midt dagen. Husene er om vinteren mere gennemvarme end her i almindelighed, og dette i forbindelse med kosten var måske årsag til, at jeg aldrig var forkølet i de år, jeg var i USA.

I hvert fald i State College går næsten alle i kirke om søndagen. I USA er der som bekendt ingen statskirke, så man er medlem af og betaler kontingent til sin kirke. I State College, som har ca. 15000 indbyggere foruden studenterne, var der ca. 15 kirker.

Jeg bør vist nævne, at jeg til de sidste 2 års studier gennem det danske landbrugsministerium fik tildelt et legat fra »The Kellogg Foundation«.

Det er en stor oplevelse at få lejlighed til at studere i et andet land, og jeg vil håbe, at det, jeg har lagt i mine studier, vil blive til nytte i mit arbejde her ved Ankerhus. Jeg vil også håbe, at andre danske husholdningslærere vil søge de mange muligheder for studier i udlandet, som forefindes.

Noter og nyt

Året 1962 har vrimlet af »runde dage«. Fru *Inger Marie Guld* blev 70 og trækker sig nu definitivt tilbage fra sin næsten 25-årige lærergerning ved seminariets skolekøkkenundervisning. Fru Guld har udført et fortræffeligt og på mange måder banebrydende arbejde – tænk blot på hendes undervisningsplaner og lærebøger – og alle husholdningslærere skylder hende tak. På Ankerhus vil vi savne hende meget, og samtidig med at vi takker hende hjerteligt for trofast arbejde og godt venskab ønsker vi hende og hendes mand et velfortjent, lyst og fredeligt otium. Også *Marie Broholm*, der har været så heldig at få en dejlig ny lejlighed i byen, passerede »støvet år«, hvad dog ikke kan mærkes på hende.

Eli Laudrup, *Thea Rasmussen* og *Nico Dam* har alle rundet de 3 sne, men er heldigvis stadig i fuld vigør, så de kan fortsætte deres arbejde i skolens tjeneste. *Ester Pedersen* fyldte 50 i november og trådte således ind i »de voksnes« rækker. Og F. D. fejrede 40 års jubilæum d. 4. maj. Han blev forøvrigt farfar for 3die gang d. 22. november, præcis samme dato som han for 39 år siden blev far. Både mor, barn og far befinder sig vel, og papa Vagn Dam har planer om sammen med Johs. Andersen at overtage Sorø Bybus, som ellers var truet af nedlæggelse.

I den nye boliglæreafdeling har eleverne fået indrettet et vaskeri med 2 helautomatiske HAKA vaskemaskiner og 1 centrifuge. De betaler pr. møntautomat 50 øre pr. kg tøj, så hele arrangementet hviler i sig selv. Nu mangler vi bare en stor stryge- og varmerullestue til elevbrug, så har vi den sag i orden.

Hønseri og svinehold måtte vi desværre afskaffe, da »gamle« Olsen blev 67 og trak sig tilbage til privatlivets fred fra april efter i 12 år at have passet dyrene på bedste vis. Nogen afløser kunne vi ikke finde. Heldigvis ser vi stadig »gamle« Olsen, når vi har særlig brug for hans assistance, men det gode hus »Hønseriet« står tomt. Vi vakler imellem at indrette det til hobbylokale, til fysiklaboratorium, til museum og til gymnastiksal! Men vi har jo tid til eftertanke på grund af bygge- og moderniseringsstopets røde lys! Gid det snart må skifte til grønt.

Hønserrimisøren medførte, at vi for første gang siden krigsårene ingen gæs havde til Mortensaften. Ak og atter ak — der røg den tradition. Iste års sagde konsekvent: »Ingen gæs — ingen underholdning«, og så måtte vi improvisere en sådan, hvor staben vandt en »kvikke ho'der«-konkurrence og øvelsesholdet opførte et »twist-stykke« med stor verve — blandt andet godt.

Seminariet har fået et nyt smalfilmsapparat som en halvforæring af undervisningsministeriet til stor glæde for alle. Ester Pedersen har fået kørekort og folkevogn. Apropos vogn, så kørte Henny Bjerre og K. Buckhøj i grøften ved Krebshuset, men som de hårdføre husholdningslærer-

inder, de er, slap de med nogle hårde knubs, heldigvis. Forøvrigt har fru Sibberns Svend Arne fået studentereksamen og F. D.s Ole mellemteknikereksamen, og nu er begge de unge herrer inde som soldat, sikkert til gavn for såvel dem selv som fædrelandet.

Vor årlige udstilling sidst i september blev en stor succes. Ikke blot havde 2det års overgået sig selv, men også 1ste års havde 6 smukke afdelinger og øvelsesskolen en flot tombola til fordel for Røde Kors. Der var ca. 1000 gæster, som frydede sig over det smukke vejr, de kønne piger og den gedigne udstilling, uvist i hvilken rækkefølge. Entreen var sat op fra 1 til 2 kr. og kaffen fra 1½ til 3, og hele overskudet gik til Røde Kors, næsten 2000 kr. Det er en fryd ved sådanne lejligheder at se eleverne ofre både tid og kræfter for de gode formål. Ved U-landshjælp festen i Sorøhallen i sommer trak de et stort læs, men fik også et smukt resultat. Jojo, det er piger af kvalitet, vi har på Ankerhus.

4 af 2det års havde med fru Henny Langkjær som konsulent ved udstillingen illustreret anvendelsen af soyabønner og soyamel i husholdningen. Det fik både de og vi stor glæde af. Eleverne blev indbudt til pressemøde og frokost i ambassaden af Soybean Council of America, og fru Langkjær vender d. 23. december hjem fra en studierejse til Israel arrangeret og betalt af samme institution.

»Unge« Olsen har fået en ny og større græsslåmaskine til at koble på traktoren og har nærmest suset over plænerne. Og vi har nu oliefyr overalt, som jo på det nærmeste passer sig selv. Det gælder jo om at spare arbejdskraft. Derfor, men også for at gøre eleverne rigtig fortrolige med brugen af konserver i husholdningen, har vi fået en aftale med konserverindustrien, som gør det muligt for os at holde i det mindste een fast, ugentlig konserverdag. Tak, industri!

Krista Laursen har fået et længe næret ønske opfyldt ved ikke længere at have faste kostgængere, så undervisningen i seminarieret kan tilrettelægges rationelt som eksperimentel madlavning m. v. uden skelen til kostgængerne. Den hovedpine har Ø. K. overtaget.

A propos F. D.s jubilæum d. 4. maj, så blev det fejret som en almindelig, travl arbejdsdag med modtagelse af nye elever o. s. v., men dog afbrudt af en frokost i det nye auditorium II, smukt arrangeret af 2det års for de henad hundrede fremmødte gratulanter. Blomster, gaver, telegrammer og andre hilsener strømmede ind fra nær og fjern. Mest rørt var jubilaren nok over den dejlige H. C. Andersen-figur fra elevforeningen. Bestyrelsen bestemte, at han skulle males – af Stefan Viggo Pedersen, som i sin tid malede fru Lauridsen, selvfølgelig – hvis han nu altså kan sidde stille så længe.

1ste juli blev der for sidste gang holdt botanikeksamen. Efter den nye ordning er botanik et af de fag, hvori der *ikke* holdes eksamen, men gives en standpunktarakter, som 1ste års erhvervede sidst i august. Resultaterne var ret ens! Vor trofaste censor gennem mange år, prof. Fr. J.

Mathiesen kommer dog herved endnu en gang som censor i mikrobiologi i marts.

Seks lærerinder, dim. fra Forskoleseminariet 1915 var en søndag i august stævnet til Sorø, hvor de mødtes hos deres kammerat Marga Stubbe Teglbjærg, besøgte Ankerhus, opfriskede gamle minder, vandrede den lille tur fra Ankerhus til »forskolen«, hvor de i sin tid gik de hundrede gange, når de skulle over at spise Torpegaards middagsmad.

Husholdningsseminarierne optræder nu som »forlægger« ved udgivelsen af adskillige gode, men dupliserede og kartonhæftede lærebøger. For tiden har vi på lager og sælger gerne:

E. Hoff-Jørgensen: Lærebog i Biokemi	kr. 9,50
Aage Lund: Lærebog i Mikrobiologi.	» 15,00
Gustav Nedergaard: Husholdningsteknik I	» 20,00
Anton Pedersen: Vejledning i dyrkning af køkkenurter	» 12,50
Ingeborg Wilcken: Budgetlægning for husholdningsseminarier.	» 22,25
+ 1 kr. til forsendelse.	

Fra vinterholdet 1962 kan noteres: Bodil Engmanns mor var elev i øvelsesskolen 1924. Vibeke Sylvest Jensens mor var elev sommeren 1939. Lene Kristensens mor dimitteredes fra seminariet 1940. Ann Frandsens farmor elev 1906.

En gammel kogebog

Ved et elevmøde er der mange små episoder, som giver kolorit over dagene og som fæstner sig i ens glade erindring.

En sådan episode hændte, da en 25 års jubilar i 1962 (Astrid Lauritzen fra Silkeborg) overrakte Folmer Dam som gave en gammel kogebog.

Dens titel var:

Nye
Koge-Bog
for
den retskafne Husmoder
med
Figurer
som vise en net og ordentlig
Serverings-Maade
Af
Carl Müller
Kok paa Hvidkilde i Fyen
Kiøbenhavn 1785
Trykt paa Gyldendals Forlag
hos Joh. Rud. Thiele

På bindet står, at i 1788 ejedes dette exemplar af M. A. Kragh Winding og senere af Johanne Jensdatter' — — Ryc Kroer.

Det er næsten romanlæsning at fordybe sig i en sådan gl. kogebog. Det er også varekundskab, og man forbauses over det kendskab, man for næsten 200 år siden havde til de grønsager og friske plantekrydderier, som vi i dag mener er nye og derfor prøver at indføre i nutidens haver og husholdninger.

Således omtales *Broccoli* som udbagt = indbagt — og som broccoli-sauce til stegte kødretter. Den indbagte broccoli serveredes på et lag sprødstegt kruspersille eller til at garnere »en brun ragout af selleri«. Hvem bruger i dag persille på den lækre måde eller erstatter kødet en enkelt gang med den velsmagende ragout?

Erteskokker = artiskokker — kendtes også. *Endivien* og *hovedsalat* anvendes meget, dog tales der mere om at bruge dem i stuvning end som råkost. Brun suppe har *endivien* i strimler kogt på suppen.

Bortfælske roer brunes, dampes møre i sky til gæs, ænder og bedekøller.

Kardon laves til ragout og serveres til kalkun. Forklaringen på, at så sjældne grønsager som kardon, der bleges som asparges, forekommer, er nok den, at Hvidkilde, rigt og stort i slægterne Bille og Gøernes eje, nok har haft fremragende gartnere, der forsynede køkkenet med, hvad der hørte til et fint fransk bord.

Champignon-fars krydres med *basilikum*.

Syre-sauce til fisk som ål og flynder.

Kryddersuppe med pocherede æg har *kørvel*, *syre*, *suppeurter*, rosiner og risengryn. Om denne ret bruges det herlige udtryk »denne suppe har sin rigtighed«.

Ved siden af raretterne brugtes også *kålraabi*, *pastinak*, *knudekål*, *løg* og *valske bønner* krydret med *timian*, *estragon*, *portulak*, ja alle slags »ge-würts« (krydderurter).

Fortalen til denne fornemme og alsidige kogebog omfatter:

»Kjøkkenets retskafne Bestyrelse saasom Orden, Sparsommelighed, Sundhed, god Smag og Velanstændighed — alt i Overensstemmelse med de imod Overdaadighed i dette Fag, allernaadigst udgivne højpriselige Anordninger.«

Ja, overdådighed advaredes man mod i 1785 — som i 1962.

A. E.

KURSUSDELTAGERE 1962

Husholdningslærerinder, dimitteret 29. marts 1962

- 1195 Anna Kirstine Andersen, Flade, Nykøbing M., $97\frac{1}{3}$ mg ÷
1196 Ingrid Andersen, Martofte, $100\frac{1}{3}$ mg +
1197 Jane Dueholm Andersen, Vølundsgade 27, København N., 86 mg ÷
1198 Tove Eg Andersen, Bøvl, Sdr. Omme, $99\frac{1}{2}$ mg
1199 Lotte Bech, Marienlyst, Virklund, $95\frac{2}{3}$ mg
1200 Ingrid Beeck, Skovløbhus, Store-Vi, Flensborg, $90\frac{1}{3}$ mg
1201 Martha Brøndum, Overfussing, Bjerregrav, 99 mg
1202 Eva Carlman, Norra Vägen 13, Halmstad, $100\frac{1}{3}$ mg +
1203 Anette Bech Christensen, Ringstholm, Juelsminde, $100\frac{2}{3}$ mg +
1204 Hanne Frandsen, Søndergade 6, Fjerritslev, $75\frac{1}{3}$ g +
1205 Liv Gregersen, Parkveien 4, Holmestad, Norge, 105 ug ÷
1206 Agnete Haagaard, »Ny Bangsgård«, Skyum, Hørdum, $94\frac{1}{3}$ mg
1207 Birthe Hansen, Præstøvej 4, Næstved, $97\frac{1}{3}$ mg
1208 Edel Hansen, »Skovlund«, Agersted, 107 ug ÷
1209 Helga Hellesøe, »Skovlundgård«, Bramdrup, Simmendrup, 102 mg +
1210 Åse Høystad, Vågåmo, Guldbrandsdalen, Norge, 98 mg
1211 Glennie Dahl Jacobsen, forskolen, Lov, 102 mg +
1212 Aase Jensen, Vadummølle, Hvorupgård, 97 mg
1213 Alice Lund Jensen, Hjortekildegård, Kværrede, Tureby, $84\frac{1}{3}$ mg ÷
1214 Karen Jensen, Ulstrup, Hobro, 95 mg
1215 Margrethe Spanggård Jensen, Vammen, Viborg, 104 mg +
1216 Marie Jensen, Sottrupskov, V. Sottrup, $105\frac{1}{3}$ ug ÷
1217 Birgit Johannesen, Gl. Landevej 108, Herning, 104 mg +
1218 Bergljot Karlstrøm, Talvik, Vest-Finmark, Norge, $100\frac{2}{3}$ mg +
1219 Kirsten Klitgaard, »Katrinesminde«, Romdrup, Klarup, $97\frac{2}{3}$ mg
1220 Inge Lassen, »Espeskovgård«, Terslev, Ørslev, $101\frac{1}{3}$ mg +
1221 Inger-Marie Lemmergaard, V. Hjermitslev, 100 mg
1222 Kirsten Frank Madsen, Ryttervænget 1, Hasseris, Aalborg, $101\frac{2}{3}$ mg +
1223 Karen Mikkelsen, Solgård, Voldum, Randers, $105\frac{1}{3}$ ug ÷
1224 Anna Strunge Nielsen, Skovridergården, Hammel, $104\frac{1}{3}$ mg +
1225 Annie Nielsen, Kragnæs, Marstal, 91 mg ÷
1226 Asta Nielsen, Birkevej 6, Silkeborg, 103 mg +
1227 Ellen Nielsen, Valsømagle, Ringsted, $99\frac{1}{3}$ mg
1228 Gerda Nielsen, »Nårmarksgård«, Nr. Rind, Skals, 97 mg
1229 Kirsten Nielsen, Grønninghoved, Sjølund, 104 mg +
1230 Kirsten Papc, »Store Håbendal«, Kvissel, 95 mg
1231 Annelise Pedersen, Grønnegården 2, Næstved, $98\frac{1}{3}$ mg
1232 Inger Kibsgaard Riis, Thise, Jebjerg, $87\frac{2}{3}$ mg ÷
1233 Else Schmidt, Nørå, Bramminge, $98\frac{1}{3}$ mg
1234 Ilse Schmidt, Svinget 3, Toftlund, $95\frac{2}{3}$ mg
1235 Signe Bugge Skjødt, »Buggesholm«, Vestrup, Randers, $100\frac{1}{3}$ mg +
1236 Helene Skousen, »Lindegård«, Holbøl, Tørsbøl, $101\frac{2}{3}$ mg +
1237 Ellen Stevns, Strøby Egede skole, Strøby, 102 mg +
1238 Gerda Marie Sørensen, Oksenbjerre, Give, 99 mg
1239 Jytte Sørensen, Mannenbjerggård, Hjemløk, Jyderup, $88\frac{1}{3}$ mg ÷
1240 Eli Thirup, »Kærvang«, Veddum, $99\frac{1}{3}$ mg
1241 Mariann Westring, Søssum teglværk, Måløv $86\frac{2}{3}$ mg ÷

Elever bestået 1ste års eksamen

- 1300 Vibekc Stig Andersen, Dyrslægeboligen, Haarlev
1301 Ketty Antonsen, Vinding, Vejle
1302 Aase Bjerregaard, »Moesby«, Husby, Ulfborg
1303 Hanne Bruun, »Gjernegården«, Hammel
1304 Betty Lykke Christensen, Aarslev
1305 Birthe Overgård Christensen, St. Bjerget, Thorshøj
1306 Else-Marie Christensen, Nymarksgård, Biersted
1307 Eva Elkar, Knudstrup, Aalestrup
1308 Kari Enge, Hoffsvengen 49B, Smestad, Oslo
1309 Bente Felding, Nysø, Præstø
1310 Reidun Fjeld, Kjesåsen, Flisa, Norge
1311 Birgit Frigaard, Vestermarie, Rønne
1312 Agnes Friis, Overby-Nedergård, Hovedgård
1313 Edith Grooss, Selling, Hadsten
1314 Grethe Hagedorn, Bukkerup, Tølløse
1315 Oline Halvorsen, Sæle, Bergen
1316 Karen Hansen, Langebæk stræde, Langebæk
1317 Ute Hartung, Jellingvej 11, Odense - Bolbro
1318 Anne Holberg, Sejstrup, Gredstedbro
1319 Christa Holm, Skolegade 10, Skærbæk
1320 Anna Høy, Sandagergård, Hadsten
1321 Birgit Jakobsen, Halling, Boulstrup
1322 Aase Jensen, Bjerregrav, Møldrups
1323 Agnethe Jensen, Bredagergård, Krogstrup
1324 Anna Margrethe Jensen, V. Stensbæk, Sindal
1325 Hanne Dam Jensen, Aastrup, Aabybro
1326 Lene Jensen, Agerskovgård, Skippinge, Føllenslev
1327 Margrethe Jensen, Kirkerup, Roskilde
1328 Ruth Damsgaard Jensen, Damsgaard, Hadsten
1329 Anne Holmer Johansen, Rønnebærvvej 109, Holte
1330 Else Juul, Torsminde, Edslev, Hørning
1331 Else Kjær, Vester Ørum, Uldum
1332 Sørine Krag, Nederballegård, Erritsø, Fredericia
1333 Inger-Lise Duus Kristiansen, Voldby, Kustrup
1334 Anni Laier, Fensmark, Holme Olstrup
1335 Inge Marie Larsen, Strandvejen, Blokhus
1336 Ingeborg Holm Larsen, R. Hougårdsvej 1, Randers
1337 Bodil Kvist Mikkelsen, Tåstrup, Feldballe
1338 Kirsten Mogensen, Nyholm, Aakirkeby
1339 Kjellaug Nakken, Nautnes, Norge
1340 Anne Mette Navne, Blågården, Horne
1341 AnneMette Nielsen, Svinget 5, Tarm
1342 Anne Lise Nielsen, Gyldenholm mark, Slagelse
1343 Grethe Sønderbjerg Nielsen, St. Henriksholm, Snertinge
1344 Ellen-Johanne Nordenborg, Landåsvej 19, Bergen
1345 Anna Elisabeth Ahlmann Olesen, Kærlundsvej 5, Aalborg
1346 Jytte Pedersen, Skovvang, Østervang, Hillerød
1347 Ninna Grand Pedersen, Kildelund, Ødum, Aarhus
1348 Birgitte Petersen, Ramløse, Helsingør
1349 Ellen Petersen, Boulevarden, Aalborg
1350 Mona Rasmussen, Vignæs, Guldborg
1351 Ellen Schmidt, Herredsbjerggård, Flemløse
1352 Grete Schöning, Hem
1353 Asta Svensson, Nåby, Herlufmagle

- 1354 Erna Juul Torp, Agerskov, Bording
 1355 Eva Tvermoes, Stenbjerg, Asnæs
 1356 Hjørdis Vatle, Votlo, Nordhordland, Norge
 1357 Vibeke Vedel, Fredensvej 12, Fuglebjerg
 1358 Jette Winsløw, Hovedgaden 117, Herlev
 1359 Erna Voss, Vestergade 3, Nr. Saltum

Elever på 1ste års kursus fra maj 1962

- Inga Håning Andersen, Hustedgård, Ørding, Ø. Assels
 Kirsten Andresen, Rønneparken 18, Næstved
 Turid Berner, Drønningensgaten 56, Sarpsborg
 Karn Berit Bernhardsen, Alstad, Bodø
 Karen Boas, Tingstedhus, Gjedved, Horsens
 Kristine Brevig, Rena, Østerdalen, Norge
 Gerda Christensen, Bartofte, Kappel
 Mette Stokkebye Christiansen, Læssøgade 12, Odense
 Tove Elgaard, Landskronagade 67, København Ø
 Anne Mette Frandsen, Øtoftgård, Tåstrup
 Marie Gaardahl, V. Thorup
 Annemarie Grube, Konkel 1, Gråsten
 Rita Hansen, Fuldbby, Sorø
 Inger Johanne Hanssen, Mo i Rana, Norge
 Inger-Lise Henriksen, Hyldeagergård, Næsbystrand, Slagelse
 Hanne Hörlyck, Østoften 18, Ringkøbing
 Anna Rosenqvist Jensen, Lystighed, Nyborg
 Inge Brix Jensen, Hirtshals
 Esther Jørgensen, Næstvedvej, Fuglebjerg
 Grethe Jørgensen, Skovmølle, Lov
 Helene Jørgensen, Østerbrogade 111, København Ø
 Inger Marie Jørgensen, Brylle, Knarreborg
 Jytte Kjærgaard, Apotekervej 9, Sorø
 Thyra Kristensen, Villerslev, Hassing
 Margrethe Lei, Snogbæk, V. Sottrup
 Tove Madsen, Bøgballe, Ulum
 Ingelise Nielsen, Fredensgade 3 A, Langaa
 Kirsten Garde Nielsen, Toftgård, Levtofte, Haslev
 Solveig Nielsen, Lindbjerg, Frederikssund
 Elisabeth Nord, Stange, Norge
 Else Kristine Petersen, Ørlevkloster, Højslev
 Kirsten Overgård Poulsen, Søften, Hinnerup
 Lili Ramlov, Snoldelev, Gadstrup
 Bodil Rasmussen, Rædersvej 5, Kolding
 Paula Riggelsen, Vennemose, Tønder
 Turid Rui, Wensengaten 7, Kongsvinger
 Birte Kallestrup Sørensen, Thostrup, Møldrup
 Sigrid Thunc, Vang i Valdres, Norge
 Anna Vebostad, Borkenes, Troms, Norge
 Grete Winther, Carlslyst, Christiansfeld

3 mdr. husholdningskursus for viderekomne fra januar 1962

Kirsten Andresen, Rønneparken 18, Næstved
Ida Christensen, Nymarksvej 17, Nakskov
Gerda Christensen, Bartofte, Kappel
Inger Johanne Hanssen, Mo i Rana, Norge
Grethe Funch Hennings, K. M. Klausensgade 46, København SV
Anna Rosenqvist Jensen, Lystighed, Nyborg
Helene Jørgensen, Østerbrogade 111, København Ø
Karen Kjær, Krebshuset, Ringstedvej, Sorø
Anni Thykær Larsen, Kvartermesterboligen, Amtssygehuset, Gentofte
Ingrid Larsen, Gøttrup, Fjerritslev
Maren Lauridsen, Starup
Inge Madsen, Langet, Kettinge
Ingelise Nielsen, Fredensgade 3 A, Langå
Kirsten Nielsen, Tollemosehøj, Grevinge
Karoline Outzen, Østerby, Daler
Birthe Moll Petersen, Løgtved, Jyderup
Tuula Rasmussen, Ole Sørensvvej, Hundested
Asta Sørensen, Oksenbjerge, Give
Inga Nygaard Sørensen,, Haldagermagle, Fuglebjerg
Inga Teigen, Nordberg, Gudbrandsdal

Øvelsesskolen fra august 1962

Hanne Carløv, Enghavevej 108, København SV
Linda Furholt, Skjoldvej 7, Sorø
Lene Holm, Grønnevej 50, Virum
Liselotte Klarskov Jørgensen, Sjællandsgade 20, Ringsted
Merete Løvstrand Jørgensen, Nybrovænge 71, Kgs. Lyngby
Vinnie Jørgensen, Stærgården, Bogø by
Lis Madsen, Vesterbro 119, Ålborg
Annette Skjot Møller, Reberbansgade 16 B, Ålborg
Annette Nielsen, Holbækvej 96, Sorø
Bente Nielsen, Nordkærvej 5, Rødovre, Valby
Lisbet Lykke Nielsen, Thorshavnsgade 16, København S
Helle Jydby Olsen, Mariendal, Skamby
Yvonne Olsen, Vintersborg, Kastager
Lis Pedersen, Gerringe Skovgaard, Rødby
Else Rørbech, Hovmarksvej 6, Ringsted
Anna Scheibel, Kratholmsvej 5, Virum

5 mdr. husholdningskursus fra maj 1962

Lis Christensen, Trøjeløkke, Sdr. Nyrup, Kalundborg
Eydbjerg Christiansen, Porkere, Suderø, Færøerne
Bente Hansen, Fuglelund, Bjæverskov
Birgit Henriksen, Flintinge, Lolland
Hildegunn Jacobsen, Thorshavn, Færøerne
Aase Jensen, Køgevej 65, Tåstrup
Margit Johansen, Haldersvik, Færøerne
Grete Høy Jørgensen, Biskop Krags Vænge 3, København

Frida Jensen-Kamp, Maltbæk, Brørup
 Birthe Kristiansen, Lyng-Eskildstrup, Sorø
 Lizzi Hürwitz Larsen, Flensborggade 1, København
 Mimi Mikkelsen, Bagesensgade 30, København
 Mona-Lisa Monrad, »Petershåb«, Nørager St.
 Jytte Mortensen, Bjæverskov
 Lena Mortensen, Fr. Holmskanal 20, København, (3 mdr.)
 Oda Mortensen, Porkere, Suderø, Færøerne
 Elly Pedersen, Skippinge, Vallekilde
 Birgit Petersen, Hovedgaden 20, Svinninge
 Marie Rasmussen, Korsgårdsvej 2, Charlottenlund
 Birgit Strandgård, Kraghave, Møllevej, Tingsted
 Tove Strandgård, Kraghave, Møllevej, Tingsted
 Inger Marie Thoft, Vittrup, Vendsyssel, (3 mdr.)
 Hildegard Thomsen, Sumbø, Suderø, Færøerne
 Oddvar Thomsen, Sumbø, Suderø, Færøerne
 Birgit Aahøj, Ole Borchvej 4, Valby

5 mdr. husholdningskursus fra november 1962

Kirsten Andersen, Esromvej 28, Helsingør
 Margarita Bech, Jordbjergvej 6, Herlev
 Mette Bernhardt, Christiansdal 53, Vanløse
 Dorthe Birch, Grækenlandsvej 95, København
 Birthe Bjødstrup, Vordingborgvej 12, Næstved
 Lone Christensen, Thorvaldsensvej 21, København
 Annie Eriksen, Emdrupvej 51, København
 Lone Eriksen, Vester Hassing
 Bodil Engmann, Egebæksvej 12, Odense
 Ann Frandsen, Jahnsensvej 25, Gentofte
 Katrine Grønvold, Christianshåb, Grønland
 Kirsten Bjergskov Hansen, Valkyriegade 28, København
 Early Humle, Kastropvej 134, København
 Ingrid Hyldig, Gerlev-Enge pr. Slagelse
 Hanne Jensen, Kettegårdsalle 7, Hvidovre
 Karen Margrethe Jensen, Vestergade 25, Vejle
 Marianne Stampe Jensen, Brøndbyøster torv, Hvidovre
 Vibeke Sylvest Jensen, »Tahia« Aa pr. Ebberup, Fyn
 Vibeke Transe Jespersen, Østervang 31, Lyngby
 Anni Johansen, Vemmelev
 Lene Kragtig Kristensen, Oreby skole pr. Saxkøbing
 Winni Kristoffersen, Borre Møn
 Dorte Køppen, Planteheldvej 14, Hvidovre
 Lisa Hellerup Larsen, Lersø Parkalle 147, København
 Agnes Myhre, Apalvejen 24, Oslo, Norge
 Bodil Nielsen, Kildegårdsvænge 21, Hellerup
 Elsebeth Nielsen, Strandboulevarden 44, København
 Jytte Nielsen, Kildegård, Ruds Vedby
 Lone Nielsen, Emdrupvej 141, København
 Margit Nielsen, Haregade 14, Aakirkeby
 Mette Nørgård, Chr. d. V alle 136, Kgs. Lyngby
 Anne-Merete Olsen, Johnstrupsalle 5, København
 Birgitte Tåning Glæn, Hillerødsgade 158, København
 Rigmor Olsen, Kurreholm pr. Gørlesø.

Ruth Bach Ottosen, Bjerringbro
Anny Dyreborg Pedersen, Lamdrup
Resi Petersen, Hanved pr. Flensborg
Lone Reib, Marienborg, Opheliavej 1, Helsingør
Vibeke Reiff, Hakonsvej 26, Bagsværd
Inger Richardt, Hedelandsvej 24, Hjallelse
Hanne Sunekær, Benløse, Ringsted
Lis Troelsen, Skraverup Huse pr. Næstved
Ingrid Truelsen, Sorø

**Lærerne på det ganske Ankerhus sender hilsen
og ønsker godt nytår**

Eli Laudrup   Thea Rasmussen   Karoline Buckhøj   Krista Laursen
Ester Pedersen   Henny Langkjær   Mary Sibbern   Ingrid Larsen
Grethe Christensen   Else Hansen   Inger Marie Guld   Ellen M. Hansen
Agnes Eliasson   P. F. Truelsen   E. Nordahl Svendsen
Else og Gustav Nedergaard   Anna Eriksen   Ingeborg Højer
Jonna Nielsen   Helle Schjødtz   Hanne Larsen   Inger Riis
Margaret Lauridsen   Nico og Folmer Dam
sammen med
Marie Broholm   Ingrid Saxtorph   Marence Tarp   Julle og S. A. Lundgaard

---

BILLEDBLADENE 1962

Side 1:

1. Ankerhus for 60 år siden.
2. Jubilæumsmiddag i salen.
3. Rektor Folmer Dam ser med glæde tilbage på 40 års arbejde på Ankerhus.
4. Thyra Mayland Jacobsen (60 års jubilær).
5. Glimt over Pedersborg sø.
6. Dimittenderne 1962.

Side 2:

- 1 og 4. Kig fra II års udstilling.
2. Øvelsesskolen fejrer høstmiddag.
3. Øvelsesskolen står for tombolaen til fordel for Røde Kors.
5. Borddækning fra udstillingen.
6. Vaskeriet fejrer 60 års dag for en lærerinde.
7. Moderne hjælpemidler i køkkenet blev ikke glemt ved udstillingen.
8. Der soppes i Sejrerøbugten.

Side 3:

1. Der jagtes.
2. Esther Pedersen i forsvarsstilling.
3. Bente Andersen, Karlslunde skole, på erhvervsstudietur på Ankerhus i 8 dage.
4. 17. maj. Det norske flag er hejst.
5. 1. søndag i maj – anemonerne blomstrer.
6. En 2det års har forvildet sig i 1ste års rækker.
7. 8 måneders forberedere studerer i biblioteket.
8. Nedergaard dirigerer børnene Sankt Hans aften.
9. Sankt Hans bålet i al sin glans.
10. 1ste års opræder.

Side 4:

1. Så er der »vinket a'«.
  2. Der plukkes høns.
  3. Færøedans Sankt Hans aften.
  4. På travetur.
  5. 5. juni – hil dig vor fance!
  6. Hanne Larsen og Lis Ellehauge ser ud til at være gode venner.
  7. Vinterholdet 1962-63.
-

Ankerhus afholder:

- 3 års kursus til uddannelse af husholdningslærerinder**
  - 5 mdr.s og 8 mdr.s kursus for unge piger i husmodergerning**
  - 3 mdr.s mere teoretisk kursus fra januar**
  - 4 mdr.s kursus for ganske unge piger fra september**
- Studerende elever modtages**